

KOMORKA (81) sb f

Pierwsze o oraz a jasne; -or- *OpecŻyw* (3), -ór- *Mącz* (2) (*Cn o jasne*).

sg N komorka (10). ◇ G komorki (25). ◇ A komorkę (13). ◇ I komorką (1). ◇ L komorce (20).
◇ pl N komorki (2). ◇ G komorek (3). ◇ A komorki (4). ◇ L komorkach (3); -ach (2), -ách (1)
SkarŻyw (2 : 1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI (jeden z niżej notowanych przykładów) – XVIII w.

Dem. od „komora”; niekiedy z neutralizacją funkcji deminutywnej:

1. *Pomieszczenie w budynku służące do różnych celów, pokój, izba; cellula, cubiculum Mącz, Cn* (75) : *czemus nie ielt fama w komorce twoié OpecŻyw 146, 32v; Oto vyzryfz one⁸⁰ dnia kiedy będziefz biegał od komorki do komorki kriiac fię BibRadz 3.Reg 22/25; KwiatKsiąż L4v; Mącz 46b; HistRzym 83; Właśnie iáko Lotá/ ták ty pániénki wywiodł/ gdy się komorki ich zmurem záválic miály.SkarŻyw 194, [236], [237], 412, 444; SkarKaz 454b, 489b, 609a, b.*

komorka do czego (1): *Gdy tedy tak Aniellkim żywotem żyli/ á pánná ofobną fobie komorkę do modlitwy miála SkarŻyw 242.*

komorka na co (1): *Komorká ná modlitwę. SkarKaz 609b marg.*

Wyrażenie: »zimna komorka« (1): *Hibernum cubculum, Zymna komórká. Mącz 160a.*

W przen (2) : *Tácy w fwoich tylko ofobnych główkách y komorkach/ wiaré o Chryftufie vkázuią SkarŻyw 374, 374.*

a. *Schówek, tajemna izdebka do chowania ludzi lub zwierzt (2)* : *wydział ze 2 wylky byli kradzione, kthore [...] przyniesly I fchowal ym [gospodarz] one do komorky nad gifdbą. LibMal 1554/186v; SkarŻyw 478.*

b. *Pomieszczenie podnajęte, w którym mieszkali ludzie ubodzy nie mający własnego domu* (2) :

Zwrot: »komorkę nając« (1): *przyflli do miafta [...] a tam w zawrzeniu vbogim (iako vbodzy) vboga fobie komorkę naięli OpecŻyw 29.*

c. *Cela, pomieszczenie, w którym mieszkali zakonnicy, pustelnicy lub kapłani* (52) : *HistRzym 82v; A óciec iey Páfuncius [!] támże w tym kłáftorze zakon przyiáwłzy/ w teyże komorce y ná teyże rogoży ná ktorey corká iego legála/ żywotá dokonál. SkarŻyw 16; fłup fobie wyfoko poftáwił/ná ktorým wednie y wnocy przemiefzkał/ komórkę fobie ná nim ná dwa łókcía vczyniwłzy SkarŻyw 30; wolałby był komorkę na puftyni/ niźli kázálnicę w kościele. SkarŻyw 543, 14, 107 [3 r.], 167, [237] [2 r.], 238 (40); A ia iuz ftáry rychło fię v W. K. M. prościć do komorki fwoiey do bráciey będe SkarKaz)(4v,)(2.*

komorka czyja (2): *nieprzyftoi áby niewiály komorki fług Bożych nawiedzály SkarŻyw 310, 211.*

Wyrażenia: »komorka klasztorna, w klasztorze« (1 : 1): *Doktorze/ v krolewkiegoś ftołu á nie w komorce kłáftorney/ fiedziłz. SkarŻyw 202, 413.*

»komorka wewnętrzna« (1): *Y Gdy przyfzli do miefzkánia puftelniczego: zámknął iá w komorce wewnętrzney SkarŻyw 238.*

»zakonnicza komorka« (1): *Niewiály y Krolewkiey zacności wchodzić do zakonniczych komorek niemáią. SkarŻyw 310 marg.*

Szereg: »komorka i cella« (1): komorkić fię y celle chćiało/ otofz ią małz: czyń że coś dułzy fwey winien. *SkarŻyw* 473.

d. Prawdopodobnie ustęp (1) :

Zwrot: »chodzić na komorkę« (1): bo iáko czáplá bez przełtánku ye/ á gdziekolwiek leći/ tho z niey pierzcha/ ták biaległowy náłze/ vřtáwicznie iedzą/ y vřtáwicznie teź chodzą/ dla chłodu ná komorkę. *GórnDworz* Q8.

[*Wyrażenie*: »potrzebna komorka«: Z tej izdby jest kownata, a z niej potrzebna komórka *LustrMalb* I 168.]

2. *Według ówczesnej medycyny jedna z części mózgu, będąca ośrodkiem poszczególnych władz umysłowych (6) :* Aby w niey [głowie] tym łnadniey mogły być rozdzielone trzy komórki potrzebne, pirwřza fantaliey albo obaczenia á ta iefł w czele, wtora rozumu á ta iefłth we řrzodku, trzecia pamięć á tą iefł w tile. *GlabGad* B3, B3,

W połączeniu szeregowym (1): á totho iefł Circul,to iefł kráżek z vriny: ktori nieiednaki bywa, A ten znamionuie komórki błoneczki y mozg wřzytek głowy. *FalZioł* V 7.

Wyrażenia:»komorka mózgu, w mózgu« (1 : 1): Cemu cłowiek nie czo wymyřláiąc podnoři głowę y oczy wzgorę. (-) Bowiem komórka mózgu wymyřláiąca iefł w przodku głowy *GlabGad* B3, D8v.

»komorka pamięci« (1): gdy głowa bywa ku ziemi zchylona tedy fie komórka pamięci odtwarza á wiatrowie dułzni tam wchodząc pamięć poruřzaią. *GlabGad* B3.

Cf KOMORECZKA

AŻ